

[Eva Rée.]

viduel hjælp fremfor generel? Det er jo desværre sådan, at der er en række af uløste sociale problemer, og at økonomien ikke slår til, så de alle kan blive løst, hvor nødvendigt det end er.

Dette nævner jeg ikke, for at vi dermed skal slå os til tåls eller til ro, men for at pege på, at det for de 15 mill. kr., som lovforslagets gennemførelse vil koste, måske havde været bedre at løse enkeltstående problemer og de problemer, der trænger sig mest på; jeg tænker her på, at mødrehjælpen, som er i forbindelse med mange af de enlige mødre og med adskillige samlevende ægtefæller, stadig har alt for utilstrækkelige midler til rådighed, bl. a. også til uddannelsesformål. Det er jo sådan, at mødrehjælpen har måttet afvise selv fuldt berettigede ønsker om hjælp til uddannelse, fordi man ikke har haft økonomisk mulighed for at imødekomme ønskerne. Vil mødrehjælpen få denne støtte nu? Man kan også nævne specielle forhold for kvindelige lærlinge og for kvinder under medhjælperloven.

Nu anfører familieministeren som begrundelse for sit lovforslag bl. a. — og det forekommer mig at være et væsentligt argument — at mange kvinder er afskåret fra dagpenge, fordi de ikke i tilstrækkelig lang tid har haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Ved den foreslåede 4 måneders ydelse løses altså dette problem. Drøftelserne om dagpengene var vi i øvrigt også inde på under udvalgsarbejdet i sidste folketingsår, idet det havde vist sig, at det særlig var et problem for mange unge mødre under uddannelse eller unge mødre, der netop havde afsluttet en uddannelse, og for kvinder, der genoptog et arbejde efter en separation eller en skilsmisse. Hertil kommer så, at dagpengene i alt kun kommer til udbetaling i 14 uger omkring en fødsel, altså medregnet tiden før fødslen, hvorved flere af de tilladte 14 uger kan blive opbrugt af helbredsmæssige eller andre grunde.

Forslaget om de 4 måneder har altså sine plussider; men er det tilstrækkelig gennemtanke, at det kan være et minus at holde den enlige moder borte fra sit arbejde i så lang en periode? Der kan skabes vanskeligheder ved tilbagevenden, og i en tid med arbejdsløshed rammes ofte kvinderne først uanset forsørgerforhold.

Man må vel også være varsom med udelukkende at forbedre forholdene for den enlige moder, selv om den enlige moders vanskeligheder er særdeles håndgribelige og let forståelige og en ændring til det bedre er absolut tiltrængt. Der må sættes ind, hvor der primært er brug for det.

Nogle enlige mødre — og det er de færreste — har en uddannelse og kan vende tilbage til deres arbejde uden problemer, også tidligere end efter 4 måneders forløb, hvis de ønsker det; andre har betydelig større behov for støtte og hjælp end den, lovforslaget kan give dem. En individuel hjælp har derfor større betydning, selv om den kan være vanskeligere at administrere. Til gengæld er problemerne så store, at administrationsvanskeligheder ikke bør stille sig hindrende i vejen.

Så vidt jeg har nået at gennemlæse den i går modtagne udvalgsbetænkning, har nogle af udvalgsmedlemmerne da også henvist til, at det i en tid, hvor der stilles store krav til offentlige investeringer inden for hele social- og familierpolitikken, er nødvendigt at prioritere opgaverne. Jeg tror derfor, at problemkæden er betydelig mere flerradet og ikke så enkel, som familieministeren forestiller sig. Familieministeren er åbenbart også selv i tvivl, siden det i fremsættelsestalen som nævnt anføres, at ministeren tror, at man ved gennemførelsen af ændringerne vil have løst en del af den enlige moders problemer. Det er selvfølgelig en fordel at få løst en del af problemerne; det ville være en større fordel at få problemerne løst rigtigt.

I det kommende udvalgsarbejde, som venstre tilsiger sin støtte, vil vi gerne have undersøgt, om man har fremskyndet nogle problemer på bekostning af andre lige så vigtige, og om man er kommet til at udskyde nogle problemer, men ikke formindske dem. Væsentligt er jo bl. a. stadig, hvor mødrene kan få deres børn anbragt, når de efter 4 måneders forløb skal arbejde ude igen eller skal i gang med en uddannelse.

Vi vil altså også fra venstres side gerne medvirke til, at familieministerens tvivl kan blive til sikkerhed, så problemerne bliver løst rigtigt og i den rigtige rækkefølge. Vi erkender, at problemerne for den enlige moder er store og bør løses; derom skal der ikke være tvivl.